

Дорогі першокурсники! Шановні викладачі, співробітники, студенти! Щиро вітаю вас із початком навчального року! Упевнений, що цей рік, як і попередні, стане для нас роком нових подій, перемог і звершень! Ми продовжимо плідно працювати для вдосконалення й поширення наших знань, розвитку освітнього процесу й наукових напрямів, зміцнення матеріально-технічної бази, формування нового іміджу провідного європейського університету! Цього року за результатами зовнішнього незалежного оцінювання наш університет прийняв до своїх лав майже 1200 першокурсників, які вибрали саме ХАІ для здобуття вищої освіти. Хочу запевнити наших першокурсників: ви

не помилилися з вибором! У ХАІ вам нададуть міцні знання й надійну путівку в майбутнє. Для навчання й відпочинку в нас створено гідні умови. І, сподіваюсь, більшість із вас незабаром стане випускниками нашого університету. Я впевнений, що ви – здібна молодь, яка стане гідною зміною й буде тримати марку ХАІ. А ми, викладачі і співробітники, зробимо все можливе, щоб навчити вас і закласти міцний фундамент у ваше професійне життя. Від усього серця бажаю всім міцного здоров'я, відмінних успіхів у навчанні та праці, особистого щастя, яскравого й насиченого життя! Успішного навчального року!

**Ректор університету,
професор Володимир Кривцов**

ДЕНЬ ПЕРШОКУРСНИКА

До нашого університету цього року прибуло більше тисячі першокурсників! Ще не почавши навчання, колишні абітурієнти з головою поринули в студентське життя й традиції нашого університету.

Щороку «День першокурсника» проходить 31 серпня на нашому стадіоні, але перш за все першокурсники збираються на своїх факультетах, де декан і завідувачі кафедр урочисто вручають їм

студентські квитки. Так відбувалося й цього року.

Потім – урочиста хода на стадіон ХАІ. Неможливо передати словами, які емоції вирують під час руху колон! Хоча я вже не перший рік навчаюся, але відчуваю їх ніби вперше. На стадіоні починається урочисте привітання першокурсників від ректора й колишніх студентів нашого університету, які є представниками великих авіаційних і приладобудівних підприємств, місцевих органів влади. Обов'язково вітають студентів і наші майбутні студенти – діти з дитячого садка ХАІ. Далі – символічне вручення студентського квитка від ректора всім першокурсникам... Клятва першокурсника... У небо злітають моделі літаків, починаються спортивні змагання...

Але свято на цьому не закінчується. Увечері – концерт від гуртків ХАІ, а першокурсники змагаються у флешмобі. І це дивовижно, коли люди, які знають один одного лише день-два,

разом роблять шалене танцювальне дійство. Цього року найкращими стали студенти факультету № 2.

Після флешмобу – дискотека й неперевершене піротехнічне шоу! Але, на жаль, свято закінчилось і почалися трудові будні. Для першокурсників хочу повідомити, що це лише початок, адже в нашому університеті не тільки навчають, але й добре відпочивають. Бажаю, щоб наука вам давалася легко й ви вийшли в широкий світ зі стін нашого ХАІ зі знаннями й найкращими спогадами про своє студентське життя!

**Катя Барабаш,
студентка факультету № 3**

ВІТАЛІЙ ПАВЛЕНКО:
«ХАІ ВЧОРА, СЬОГОДНІ
Й ЗАВТРА...»

с. 2

ФАРНБОРО-2016.
ІНОЗЕМНА МОВА
ONLINE

с. 4-5

ВІК, КОЛИ ПІЗНО
ВЧИТИ ІНОЗЕМНУ
МОВУ

с. 6

ЛІТНЯ КАЗКА НА
ОДЕЩИНІ.
ОЗДОРОВЛЕННЯ – 2016

с. 8

ВІТАЛІЙ ПАВЛЕНКО: «ХАІ ВЧОРА, СЬОГОДНІ Й ЗАВТРА...»

Стратегічною метою навчальної діяльності університету є забезпечення багаторівневої системи надання освітніх послуг у кооперації з провідними машинобудівними підприємствами, ІТ-компаніями, науковими організаціями, бізнесом і провідними університетами світу. Це дозволить не тільки зберегти наявний потенціал університету, а й значно його примножити.

Із моменту заснування університету основний контингент здобувачів вищої освіти складали студенти, які навчаються за спеціальностями авіаційно-космічного профілю й загального машинобудування. Ще в 2015 р. таких студентів було 60%. Але все тече й усе змінюється. Сьогодні цих студентів не набагато більше 50%.

Формується нова модель соціальної організації суспільства, так зване інформаційне суспільство. Скорочується не тільки аграрний сектор, а й сектор промисловості в цілому. На зміну індустріальному суспільству приходить постіндустріальний соціум. У цей час технічні розроблення стають усе більш наукомісткими, теоретичні знання набувають найбільшого значення. Поширення цього знання забезпечує розвинена мережа комунікацій. Тому

нові підходи щодо основних напрямів навчальної діяльності університету на основі ідеї розвитку ХАІ як дослідницького університету високих технологій (інформаційних, радіоелектронних, матеріалознавчих, робототехнічних, транспортних, економічних, соціальних), які повинні ґрунтуватися на аерокосмічних високоінтелектуальних технологіях.

Реалізація цього напрямку передбачає закриття, як би це не було боляче, низки спеціальностей, за якими випуск фахівців не буде потрібен ні сьогодні, ні завтра, і відкриття нових.

Говорити про розвиток спеціальності поза контекстом міжнародного співробітництва, залучення на навчання іноземних студентів, програм мобільності студентів і викладачів ХАІ не має сенсу. Також не можна будувати плани розвитку навчальної діяльності університету без замовників на наших випускників – підприємств і компаній різних галузей.

За підсумками консолідованого рейтингу вищих навчальних закладів України ХАІ посідає 12 місце (у минулому році – 10). Цей узагальнений рейтинг відображає рейтингові місця навчальних

закладів за нормативним терміном навчання й за скороченою програмою в цьому році збільшився на 100 осіб порівняно з минулим роком і склав 1198 осіб. Несподівано, але за спеціальностями «Комп'ютерні науки і інформаційні технології» і «Геодезія і землеустрій» держзамовлення не було виконано. Географія контингенту абітурієнтів вступної кампанії ХАІ у 2016 р. і розподіл за факультетами можна побачити на діаграмах.

Розподіл першокурсників за факультетами

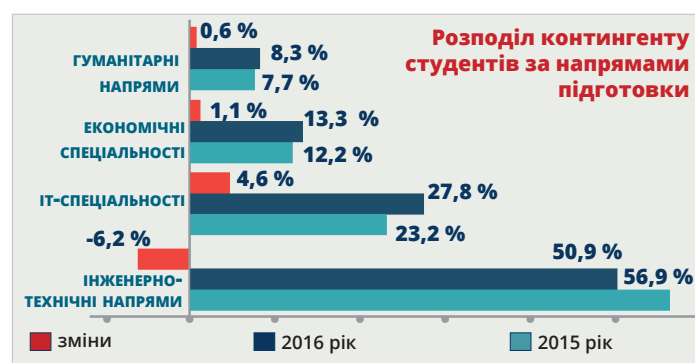
Хочу подякувати всім співробітникам університету, хто брав активну участь в агітаційній роботі. Але, як то кажуть, відбувся набір, хай живе новий набір!

– за минулий навчальний рік 23 студенти стали переможцями й призерами II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських олімпіад, 26 студентів відвідали в цьому році авіасалон «Фарнборо»;

– 4 викладачі отримали наукове звання професора і 8 – доцента, що порівняно з минулим роком менше вдвічі. Це, у першу чергу, пов'язано з необхідністю отримати сертифікат, що підтверджує знання іноземної мови на рівні B2;

В університеті вже проведено роботу з організації вивчення англійської мови і складання іспиту на отримання сертифіката B2. Обладнано аудиторію, отримано методичні рекомендації та програми, надані школою Cambridge English. Сьогодні здійснюється запис викладачів на попереднє тестування з подальшим навчанням у жовтні.

– університет брав участь у міжнародних виставках, на яких отримав золоту медаль за інновації в розвитку міжнародного співробітництва й презентацію національної освіти на світовому і європейському просторі, гран прі у сфері наукової й науково-технічної діяльності, дипломи за якість

збільшується частка студентів у ХАІ, які навчаються за спеціальностями ІТ і соціально-економічного профілю. Ця тенденція в найближчі роки, на мій погляд, буде зберігатися. На діаграмі наведено розподіл контингенту студентів (у відсотках до загальної чисельності студентів) за напрямками підготовки за 2015–2016 рр.

Тому, у першу чергу, існує необхідність корегувати концепцію розвитку спеціальностей і шукати

Розподіл контингенту студентів за напрямками підготовки

результатами рейтингу «Вебометрікс» нам потрібно міняти концепцію наповнення й просування сайту університету. Я думаю, наш навчальний заклад може мати більш високий рейтинг. Але для цього потрібно об'єднати зусилля всіх співробітників університету.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ:

– проводились акредитація, повторна акредитація, ліцензування й збільшення ліцензованого обсягу за різними спеціальностями університету;

наукових публікацій й активне впровадження інноваційних технологій у процес навчання й виховання, а також упровадження інновацій у виробництво системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

– спільно з провідними університету Європи ХАІ виграв конкурс на участь у двох проектах за програмою Еразмус+. Понад 100 студентів, аспірантів і науково-педагогічних працівників узяли участь у програмах мобільності, наукових стажувань, у конференціях, літніх школах за кордоном. З них 5 студентів навчається за програмою подвійних дипломів з університетом Отто-фон-Гереке, м. Магдебург;

У цьому році необхідно посилити роботу з організації програм подвійних дипломів з іншими європейськими університетами й одночасно подавати заявки на фінансування цих проектів. Такий досвід у ХАІ вже є.

– пройшла апробацію й запрацювала система «Рейтинг науково-педагогічних працівників університету». Аналіз внесених даних показав, що не всі кафедри й викладачі своєчасно внесли інформацію щодо виконаної роботи за минулий рік;

– у 2015/2016 навчальному році пройшли навчання 22 співробітники університету як внутрішні аудитори системи забезпечення якості освітньої діяльності університету;

– загальний контингент студентів денної форми навчання порівняно з минулим роком не змінився. У 2015/2016 навчальному році в ХАІ навчалось 1402 студенти з 47 країн світу, із них 343

Кількість зарахованих студентів за областями України

студенти навчалися англійською мовою. Близько 450 студентів було відраховано, що становить 37% від набору цього року;

– уніфіковано навчальні плани за групами галузей знань, які надали можливість скоротити нечисленні потоки і зменшити навантаження на викладача. На більшості кафедр здійснено перехід до 600 годин максимального навантаження на одну ставку, за винятком кафедр, де відсоток заочників залишається ще високим щодо загального контингенту студентів.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОБОТИ В НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ НА 2016/2017 н.р.:

1. Підвищення чисельності магістрів шляхом реалізації сучасних магістерських програм, особливо англійською мовою, додаткове залучення іноземних студентів на навчання до магістратури. Для цього необхідно створити відповідні умови як навчальні, так і наукові, а магістерські програми повинні бути максимально гнучкими, привабливими й економічно ефективними.

2. Розширення англійського навчання в ХАІ. Для цього потрібно використовувати різні види реклами, залучати контракторів, стимулювати учасників процесу освіти.

3. Залучення до навчального процесу фахівців, які мають практичний досвід роботи. Необхідно розглянути можливість залучення вчених з інших країн для читання курсів або проведення літніх шкіл.

4. Проведення системної роботи з різними кадровими групами (магістри, аспіранти, молоді викладачі) для збереження досвіду поколінь, стимулювання їх зростання, забезпечення кадрового резерву за всіма підрозділами.

Підводячи загальні підсумки роботи університету за навчальною діяльністю, можна сказати, що ми виконали великий обсяг роботи за різними напрямками. Усім величезна подяка!

Однак не можна зупинятися, тому що сучасний світ, по-перше, глобалізується, а по-друге, прискорюється. Потрібно бути самому відкритим для світу й сміливо входити у великий відкритий світ. Отже, потрібно дивитися вперед! Чим більше контактів, тим краще. І наше завдання сьогодні, в умовах дійсного падіння престижу вищої технічної освіти, працювати більше, розумніше, бути більш далекоглядними. Як відомо, дорогу здолає той, хто йде.

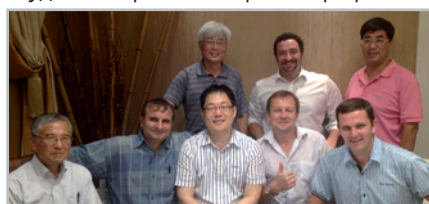
Вітаю Вас із початком нового навчального року й зичу міцного здоров'я, миру, добробуту й виконання Ваших бажань!

За матеріалами доповіді
від 31.08.2016 р.

КИТАЙСЬКІ «КАНІКУЛИ»

Summer school 2016, яка стала вже традиційним освітнім заходом для студентів Нанкінського аерокосмічного університету (NUAA), відбулася і в липні цього року. Уже четвертий рік поспіль викладачі ХАІ беруть участь у роботі літньої школи. У цьому році п'ять викладачів з 1, 2, 4 і 8 факультетів стали запрошеними лекторами у складі 56 професіоналів із 10 країн світу: США,

Великобританії, Кореї, Японії, Італії, Польщі та ін. За підсумками нашими викладачами було проведено більше 150 годин занять для більш ніж 200 студентів із різних напрямів професійної

освіти. Керівництво Нанкінського університету висловило щирі подяку

викладачам ХАІ на традиційних загальних зборах, які відбулися після закінчення Summer school.

Наші викладачі не тільки працювали, але й мали насичену культурну програму, оскільки місто Нанкін є південною столицею Китайської народної республіки й внутрішнім туристичним центром, у якому проживають більше 7 млн жителів. Сподіваємося й на подальшу співпрацю!

Дмитро Тіняков,
доцент кафедри проектування
літаків і вертольотів

ФАРНБОРО-2016

ДЕНЬ 1

Ледь ступивши на англійську землю, повна ентузіазму і в очікуванні чогось незвичайного, наша група вирушила на автобусну екскурсію до центру Лондона.

Г Ми в'їжджали до Лондона з передмістя. З кожною хвилиною архітектура ставала все різноманітнішою, а кількість автомобілів різко збільшувалася. Лівобічний рух виявився для мене дуже незвичним, усю дорогу здавалося, що ми їдемо смугою зустрічного руху. Коли я побачив перший двоповерховий автобус – захопило дух! Здавалося, ось вона, манірна Англія! Але насправді все ще було попереду.

Віталій Борщов, студент 133 групи

І місто не змусило сумувати, повністю втягнувши нас у свою бурхливу, красиву, місцями розкішну, місцями бідну, але таку затишну атмосферу. Tower Bridge, Buckingham Palace, Houses of Parliament, Westminster Abbey... – велич цих споруд здивувала. Адже в перший день стало зрозуміло одне: гарний увесь Лондон – від, здавалося б, бідного району Camden до величного City, який ніколи не спить. І це був тільки початок...

Г Вечір... Після англійського ланчу ми вирушили до Kings Cross hotel. Перше враження було: «Як ми всі тут помістимося?» Будівля здавалася дійсно дуже маленькою, але, як виявилось потім, вона мала ще пару поверхів під землею. Зайшовши в кімнату й відкривши фіранки, ми побачили прекрасний вид на величний Kings Cross Railway Station – вокзал, з якого, за книгою Джоан Роулінг, свій шлях у Хогвартс починав юний Гаррі Поттер! Це було справжнім шоком! Але попереду ще було три дні захопливої подорожі!

Віталій Борщов, студент 133 групи

ДЕНЬ 2

Другий день розпочався з того, чого ми, авіатори, найбільше чекали – Міжнародного салону Farnborough AirShow! Спочатку здалося, що ця виставка поступається за масштабністю паризькому Le Bourget. Однак перше враження було помилковим. Розмах Farnborough AirShow приголомшив з моменту потрапляння зони Flying Display

в поле зору. На власні очі ми побачили A350, A400M, а також легендарні F35, Boeing 787, Boeing 737max, A380, Ан-178.

Г На цій виставці вражав кожен стенд. Однак мені найбільше запам'яталася компанія Airbus, котра продемонструвала два пасажирських літаки A380 та A350. Ми побували в павільйоні компанії, де нам розповіли про сучасні реалії авіабудування й молоді авіатори змогли відчутти себе справжніми пілотами літаків Airbus за допомогою симуляції альтернативної реальності. Але головною родзинкою стала екскурсія на A380. Сам літак вражав своїми габаритами, у його салоні була відсутня внутрішня обшивка й можна було розглядати цікаві тонкощі конструювання.

Руслан Лабза, студент 458 групи

Два останніх літаки ми навіть подивилися зсередини. Також запам'яталося спілкування з одним із головних інженерів Boeing і представниками Airbus. Парк вертольотів також врадив. Приємно було дізнатися, що «композити» все більше використовуються в літаках цих гігантів.

Г Перше, що здивувало під час відвідування авіасалону у Фарнборо, – це велика кількість транспортних літаків різного класу. Окрім українського Ан-178 і A400M компанії Airbus, також були представлені бразильський Embraer KC-390, американський C-130 і європейський CASA C-295. Деякі з цих літаків є літаками-аналогами моєї дипломної роботи. Тому відвідування стендів і спілкування з представниками фірм-виробників надали мені можливість збагатити свої знання в галузі транспортної авіації, а також попрактикуватися у спілкуванні англійською мовою. Але більш за все мене здивували два інших літаки – MC-27J Praetorian і HC-27J, розроблені концерном Leonardo-Finmeccanica, і надто широкий клас завдань, які ці літаки здатні виконувати. Наприклад, перший спроможний за 40 хвилин перетворюватися з транспортного літака на літак вогневої підтримки. Ну, а для того, щоб описати всі можливості другого, не вистачить цілої статті.

Євгеній Шевченко, студент 151 групи

Увечері, трохи втомившись фізично, але емоційно піднесені, ми вирішили відвідати центр міста пішки, а саме – Picadilly Circus, Trafalgar Square, the National Gallery, the British Museum, Oxford Street. Нам пощастило – усі ці

місця розташовувалися досить близько від нашого готелю. Музеї та галереї були зачинені, але ми насолоджувалися виступами вуличних музикантів і дивовижною архітектурою міста. Проте музеї ми ще побачили).

ДЕНЬ 3

Третій день був найбільш насичений і непередбачуваний для нас.

Було шалено важко фізично, але це того варто! У цей день на авіасалоні вдалося сповна задовольнити свою цікавість як майбутньому спеціалістові у сфері композитних матеріалів. Дуже пізнавально було поговорити з представниками компаній Honeycomb Company of America Inc, Cencen Ltd, Nabertherm GmbH, Mikado Smart Engineering. Нам вдалося усвідомити, наскільки якісну освіту ми отримуємо в ХАІ – принаймні щодо композитів.

Г На мій погляд, одним з найважливіших питань сучасного в авіабудування є покращення екологічності й економічності авіаперевезень. І саме на Фарнборо був представлений оновлений Airbus E-Fan. Мета корпорації Airbus – протягом найближчих десятиліть створити гібридний магістральний пасажирський літак, який характеризується відносно малими викидами шкідливих речовин в атмосферу й радикальним зниженням рівня шуму. Airbus E-Fan є першим кроком корпорації до цієї мети. Мені було дуже цікаво про все це дізнатися детальніше з перших вуст, оскільки я розробив і захистив свій дипломний проект за схожою темою. Отримана інформація надає мені унікальну можливість у подальшому вдосконалювати свій проект, знайти нові нестандартні рішення й рухатися далі.

Роман Панков, студент 152 групи

Після авіасалону ми знову вирушили до міста. Було приємно дізнатися, що музеї в цей день (адже була п'ятниця) працюють до 9 вечора! Ми були щасливі побачити Rosetta stone, єгипетські мумії й саркофаги, середньовічні годинники, монети, статуї, гробниці – уся історія стародавнього світу постала перед нашими очима. Що можна з цим порівняти? Тільки відвідування The National Gallery і The National Portrait Gallery. «Мадонна в скелях» да Вінчі, «Соняшники» ван Гога, Мікеланджело,

Рафаель, Тиціан. Простіше перерахувати геніїв, які не були представлені, але я не буду!). У портретній галереї були переможці міжнародних конкурсів з портретного живопису. Це дуже вразило!

Г У поїзді було багато цікавого, але найголовніше враження на мене справили люди. Усі співрозмовники, яких я зустрічав або на виставці, або під час прогулянок у Лондоні, були привітними й активно цікавилися, звідки ми та навіщо приїхали. Почувши чарівні слова «National Aerospace University», бажали нам успіхів і розповідали, як важливо домагатися своєї мети й «never give up!». Багато хто довго розповідав про свої історії успіху, про те, як самі досягали своєї мети в житті і як важливо підніматися після падіння. При цьому складалося враження, що нібито вони бачили в нас себе у юності та дійсно переживали за наше майбутнє.

Антон Румянцев, студент 156 групи

Потім була прогулянка набережною, побачили London Eye поблизу, побували на мосту Millenium. Було дуже й дуже класно! До кінця дня сил не залишалося!).

ДЕНЬ 4

Четвертий і останній день нашої поїздки відрізнявся програмою від попередніх, але був не менше дивним. У цей день ми відвідали Thorpe Park – один із кращих парків розваг Європи й світу. The Stealth, The Saw, The Swarm, Colossus – ті roller-coasters, на яких нам пощастило покататися. Хоча «покататися» не відображає тих емоцій, які там відчуваєш – розгін від 0 до 130 км/год. за 2 секунди, набір висоти понад 80 м на такій швидкості, перевантаження 4.8 G спіральні ділянки, відчуття невагомості за вільного падіння – звичайно ж, це далеко-далеко не все! Природно, до фотоапарата на таких емоціях руки доходили рідко!).

Г Приїхавши до парку розваг, ми насамперед вирушили на аттракціон «Пила», який виявився для мене найстрашнішим і найекстремальнішим. Простоявши 30 хвилин у черзі, ми потрапили всередину моторошного чорного приміщення. Саме там усе й почалося. Під'їхав невеликий візок, який мав два ряди з чотирма сидіннями. Звичайно ж, ми сіли попереду. Я не очікувала, що буде настільки страшно й цікаво водночас. Почавши рух, ми заїхали до пекельної темряви, де тільки за відчуттями я зрозуміла, що ми летимо догори ногами. Потім раптово загорілося світло й у кінці тунелю ми побачили дві пилки. Атмосфера з фільмів жахів супроводжувала нас весь час. Виїхали ми на вулицю, де почали підніматися високо вгору перпендикулярно підлозі. Саме тоді напружилися всі. І в цей момент і почалося найцікавіше! У кінці підйому наш візок прискорився й почав спускатися униз з неймовірною швидкістю. Але передати словами всі ті відчуття, які

нас переповнювали, неможливо. Потрібно тільки спробувати!

Анастасія Безсмертна, студентка 249л групи

Багато чого я не написав про цю поїздку, але такою вона запам'яталася мені – чотири дні дикого дійства, викиду адреналіну й шалених дивувань від побаченого та почутого. Лондон вразив. Дуже.

Так, були й неприємні моменти... Навряд чи хтось швидко забуде семигодинне очікування літака MAU вночі в аеропорту Gatwick. Однак це ложка, а точніше, крапля дьогтю в величезній бочці меду.

Г Поїздка в Лондон на авіасалон Фарнборо – це мрія, що стала реальністю! Неможливо описати словами весь спектр емоцій і вражень, які ми пережили. Ми на свої очі побачили все те, про що зубрили у школі тексти англійською: Біг Бен, Трафальгарську площу, Вестмінстерське абатство, Бутінгемський палац і багато інших місць! Сотні кращих студентів-авіаторів України побували в серці світової авіації, познайомилися з новинками авіаєміту й поспілкувалися з представниками провідних світових компаній. Приємним бонусом стало відвідування в передмісті Лондона неймовірного парку розваг. Ця поїздка стала найкращою подією в моєму житті! І все це стало можливим завдяки фонду Бориса Колесникова і, звичайно ж, моєму улюбленому ХАІ, який надихає своїх студентів учитися, розвиватися й ставати кращим з кожним днем!

Олександра Осіпова, студентка 349 групи

Величезне ДЯКУЮ Фонду Бориса Колесникова й ХАІ за такі враження та досвід. І щиро ДЯКУЮ організаторам і нашим керівникам!

Михайло Казаков,
студент 458 групи

ІНОЗЕМНА МОВА ONLINE

У наш час розвиток не стоїть на місці і способів вивчити іноземну мову можна знайти безліч, у тому числі й використовуючи інтернет-ресурси.

Як учити мову самостійно? Які online-ресурси є найефективнішими? На яких сайтах можна знайти довідкову інформацію з граматики мови? Де можна скачати іноземну літературу або подивитися фільм із субтитрами? Спробую зробити невеликий огляд (бо їх зараз безліч) наявних online-ресурсів, із яких багато безкоштовних.

Багатьом знайомі інтерактивні online-сервіси **LinguaLeo**, **Puzzle English** та **Duolingo** – це освітні платформи для вивчення й практики англійської мови, побудовані на ігровій механіці. Ці сервіси розраховані на самостійне вивчення мови в зручний для вас час. Тут є все, що потрібно: вивчення слів, грамика, виконання вправ, різні ігри, пісні й фільми англійською, багато текстів і відеозаписів. Безліч відкритих online-платформ, таких як **Coursera**, **FutureLearn**, **eDx** та інші пропонують online-курси вивчення різних іноземних мов і підготовки до складання іспитів на міжнародні сертифікати. Також існує безліч різноманітних **Youtube-каналів**, які пропонують легкі й доступні способи поповнення лексики та вивчення граматики.

Цікавим є ресурс **TED** – відома щорічна конференція, присвячена «ідеям, якими варто поділитися», де можна не тільки потренуватися розуміти англійську, але й знайти цікаві лекції з сучасних технологій, природничих наук, мистецтва, психології та інших сфер. Варто також звернути увагу на сайт **ororo.tv**, на якому зібрано фільми й серіали із субтитрами й убудованим перекладачем.

Корисними можуть виявитися мобільні додатки, як, наприклад, **Anki** і **Wordhollic**, побудовані на основі системи Лейтнера – широко використовуюваного методу для ефективного запам'ятовування й повторення за допомогою флеш-карток. Завантажуємо програму, наповнюємо її словами й у зручний час повторюємо їх.

Звичайно, це все в основному пасивні методи навчання. А як же живе спілкування? І тут Інтернет може прийти на допомогу. Існують спеціальні соціальні мережі для людей, які вивчають іноземні мови, де вам залюбки допоможуть, ви зможете наживо поспілкуватися з носієм мови, познайомитися з культурою й знайти друзів. Різні варіанти подібних сервісів репрезентовані на **rosettastone.eu**, **Lang-8.com**, **englishbaby.com**, **interpals.net** тощо.

Головне – почати, і ви зможете спілкуватися англійською чи будь-якою іншою мовою не гірше, ніж рідною!

Катерина Юхно,
студентка факультету №7

РЯДКИ ІСТОРІЇ ВЕРЕСНЯ

2 вересня 1908 р. народився конструктор ракетних двигунів В. П. Глушко.

9 вересня 1925 р. літак К-1, пілотований льотчиком Косинським, за 2 години й 40 хвилин здійснив переліт із Києва до столиці України Харкова.

11 вересня 2001 р. в одному польоті Ан-225 «Мрія» зі зльотною масою 590 т і вантажі 254 т встановлено 124 світових рекорди.

12 вересня 1941 р. на літаку Су-2 єдиний у світі повітряний таран серед жінок здійснила льотчик Катерина Зеленко, уродженка Сумської області.

14 вересня 1934 р. почалися випробування планерльоту АБІАВНІТО-3, створеного під керівництвом інженерів О.О. Лазарева і Г. А. Кроль студентами-літакобудувальниками ХАІ.

17 вересня 1857 р. народився піонер космонавтики Костянтин Едуардович Ціолковський.

17 вересня 1926 р. на базі авіаремонтних майстерень «Укрповітрошляху» створюється «Авіазавод імені Раднаркому УРСР» на чолі з директором і генеральним конструктором К.О. Калініним. Зараз це Харківський авіаційний завод.

17 вересня 1998 р. здійснено перший політ пасажирського літака Ан-140.

19 вересня 1940 р. запущено порохову ракету № 2, спроектовану й побудовану членами реактивної групи ХАІ.

23 вересня 1936 р. здійснено перший політ планерльоту ХАІ-АБІАВНІТО-3 «Сергій Кіров» конструкції студентів літакобудівного факультету ХАІ. На той час вважалося, що літальні апарати подібної схеми забезпечать масовість перевезень.

24 вересня 1938 р. екіпажем В. Гризодубової, М. Раскової, П. Осипенко розпочато переліт «Москва – Далекий Схід» на АНТ-37 «Родина». Ними був встановлений жіночий світовий рекорд дальності за прямою 5908,6 км.

29 вересня 1938 р. здійснено перший політ транспортного літака Ан-74.

Тамара Цепляєва, професор кафедри № 103

ВІК, КОЛИ ПІЗНО ВЧИТИ ІНОЗЕМНУ МОВУ: МІФИ І РЕАЛЬНІСТЬ

Дорослих людей, яким іноземна мова стає потрібна для роботи, часто хвилює питання: а чи не пізно займатися її вивченням у 40 – 50 ... – 100 років? Учені доводять, що успішно опанувати іноземну мову можна в будь-якому віці. Тоді чому існує думка, що після 40 років учити мову вже запізно? Спробуємо розвінчати деякі міфи.

Міф 1. Діти до 7 років краще й швидше опановують іноземну мову.

Реальність. Діти, самі того не розуміючи, використовують таку властивість пам'яті, як мимовільне запам'ятовування. Тому здається, що вони не докладають жодних зусиль для вивчення мови. Однак, після 6–7 років часу й уваги, щоб учити мову, потрібно все більше й більше. У більш дорослому віці цей процес вимагає логічного мислення, яке в дорослих розвинене набагато краще. Дорослі можуть запам'ятовувати не просто окрему фразу або слово, а цілий «мовний алгоритм». Алгоритми призводять до типізації: умовно кажучи, дорослому не потрібно запам'ятовувати кожне мовне явище окремо, можна просто використовувати модель.

Міф 2. Потрібна феноменальна пам'ять, бо після 40 років вона «... вже не та...».

Реальність. Так, пам'ять, особливо, якщо вона давно не тренувалася, трохи гірша, ніж у дітей. Але все ж вона є! І її з успіхом можна використовувати для вивчення мови. Для цього рекомендується використовувати мнемотехніку. Саме дорослі можуть успішно оволодіти цим інструментом і використовувати його під час вивчення іноземної мови. Потрібно розуміти, що хороша пам'ять – це набута навичка (постійні тренування),

помножена на вміння правильно запам'ятовувати, користуючись ефективним інструментом.

Мнемотехніка — сукупність спеціальних прийомів і способів, що полегшують запам'ятовування й збільшують обсяг пам'яті шляхом утворення штучних асоціацій.

Міф 3. Обов'язково потрібна схильність до вивчення іноземних мов.

Реальність. Міф народився завдяки тому, що люди просто бояться вивчати іноземні мови. Здатність вивчити мову – це не природний колір ваших очей, який ви не можете змінити (варіант з лінзами не розглядаємо). Це – навичка, яку можна й потрібно розвивати.

Вивчення мов – це вміння, яке спочатку ВСІМ дається нелегко. Але! Чим більше ви тренуєтесь, тим вищий ваш рівень: головне – рухатися постійно й у потрібному напрямку, а не вивчати мову епізодично, що часто призводить до топтання на місці. Єдиним розходженням між тими, хто знає мову, і «вічним початківцем» є те, що в першому випадку людина йшла до кінця.

Міф 4. Потрібно «нереально» багато часу й багато фінансових коштів, щоб вивчити мову. Мову можна вивчити, тільки багато подорожуючи або живучи в тій країні, мову якої ти вивчаєш.

Реальність. Стосовно часу. Усі ті, хто вірить у цей міф, повинні перш за все розуміти, що час, який присвячується мові, – «не вкрадений з особистого життя». Потрібно навчитися розподіляти свій вільний час ефективно й перетворити вивчення мови на улюблене заняття.

Інша складова цієї помилки – «...я не можу їздити по світу й вивчати мови (через різні причини)». Можна нікуди й не їздити... Якщо ви вважаєте, що, мешкаючи в чужій країні, можна опанувати на гідному рівні мову без будь-яких зусиль, – це хибна думка. Такий рівень володіння мовою потребує серйозної роботи, часто – з допомогою викладача. А це можна робити успішно й не подорожуючи.

Міф 5. Потрібно бути дуже товариською людиною, щоб навчитися розмовляти іноземною мовою.

Реальність. Кращий спосіб вивчити мову – це говорити нею. Є люди, у яких низький поріг страху перед спілкуванням іноземною мовою з незнайомими людьми. Якщо ви не такий товариський, не біда! Викладач у групі або ситуація змусять вас спілкуватися!

Із віком нам стає все складніше виходити із «зони комфорту». Будучи часто успішними в різних сферах життя, ми просто встигли забути, як нам давалася ця успішність. Ми хочемо великих результатів відразу й швидко, а коли їх не отримуємо, то втрачаємо оптимізм і мотивацію. Причини цього явища багато в чому психологічні, а не фізіологічні. У будь-якому віці можна розвинути необхідні навички.

Усі ці міфи тримаються на страхах і, як наслідок, породжують цілу низку відмовок, чому не можна вивчити іноземну мову в дорослому віці. **Не дайте цим міфам про вивчення мови стати відмовкою! Існує тільки одне універсальне правило, як вивчити мову, і воно доступне кожному: потрібно мати пристрасть до мов!** Якщо вона у вас є, то іноземні мови вже вишуквалися в чергу, щоб ви їх вивчили.

Вікторія Рижкова,
кафедра прикладної лінгвістики

ПАМ'ЯТІ К.О. БАЙРАЧНОГО

Пішов із життя широковідомий у вишах Харкова один із найстаріших співробітників Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», доктор філософських наук, професор кафедри філософії, заслужений працівник вищої школи України, відмінник освіти України, кавалер ордена «Знак пошани» Кім Олексійович Байрачний (03.11.1930÷26.08.2016 рр.). Усе своє

життя Кім Олексійович присвятив вивченню історії філософії та формуванню філософської культури в багатьох поколіннях випускників ХАІ, у якому пропрацював п'ятдесят п'ять років (із них п'ятдесят років завідувачем кафедри філософії, засновником якої він був). Користувався великим авторитетом серед співробітників і викладачів ХАІ. Багато часу приділяв підготовці філософських кадрів. Більше тридцяти років був членом двох учених рад

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна для захисту кандидатських та докторських дисертацій. Багато разів виступав офіційним опонентом. За останні роки особисто підготував трьох кандидатів і трьох докторів наук. За період роботи в ХАІ опублікував три книги, п'ять монографій, сімдесят статей. У них знайшли відображення три науково-філософські проблеми: особистість, діалектика, держава.

Серед блискучої плеяди світових філософів Кім Олексійович виділяв особливо Арістотеля (його закони формальної логіки), Г. Гегеля (його закони діалектичної логіки) і моральних авторитетів (Вольтера, І. Канта, М. Бердяєва). Він ненавидів догматизм і зрадництво.

Він обожнював українську природу, любив збирати гриби й рибалити. Високо цінував і поважав своїх колег, студентів і аспірантів. І вони відповідали йому взаємністю. Любив свою сім'ю: дружину, доньку, двох онуків, сестру та її синів. Світла пам'ять про нього буде жити в серцях його учнів і колег.

Володимир Копилов,
декан гуманітарного факультету

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАІ» ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

На заміщення вакантної посади завідувача кафедри:

по кафедрі прийому, передачі та обробки сигналів – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор технічних наук, вчене звання – професор, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі економіки та маркетингу – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор економічних наук, вчене звання – професор, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад професорів:

по кафедрі теоретичної механіки, машинознавства та роботомеханічних систем – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор технічних або фізико-математичних наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі виробництва радіоелектронних засобів систем літальних апаратів – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор або кандидат технічних наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад доцентів:

по кафедрі теоретичної механіки, машинознавства та роботомеханічних систем –

2 посади,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі конструкції авіаційних двигунів –

3 посади,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі системи керування літальних апаратів – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі виробництва радіоелектронних засобів систем літальних апаратів – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі прийому, передачі та обробки сигналів – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі економіки та маркетингу – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не

менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад старших викладачів:

по кафедрі хімії, екології та експертних технологій – 1 посада,

вимоги до претендентів: освіта – вища за фахом кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі теоретичної механіки, машинознавства та роботомеханічних систем – 1 посада,

вимоги до претендентів: освіта – вища, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі вищої математики та системного аналізу – 2 посади,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат фізико-математичних наук або вища освіта за фахом кафедри, наявність стажу науково-педагогічної роботи та наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі виробництва радіоелектронних засобів систем літальних апаратів – 1 посада,

вимоги до претендентів: освіта – вища за фахом кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі прийому, передачі та обробки сигналів – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, наявність стажу науково-педагогічної роботи та наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі фізики – 1 посада,

вимоги до претендентів: освіта – вища, стаж

науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць за фахом кафедри;

по кафедрі економічної теорії – 1 посада,

вимоги до претендентів: освіта – вища, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посади

асистентів:

по кафедрі теоретичної механіки, машинознавства та роботомеханічних систем – 2 посади,

вимоги до претендентів: освіта – вища, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 1 року, наявність наукових праць або навчально-методичних

посібників за фахом кафедри;

по кафедрі системи керування літальних апаратів – 1 посада,

вимоги до претендентів: освіта – вища, наявність наукових праць за фахом кафедри, володіння англійською мовою (технічний напрямок);

по кафедрі прийому, передачі та обробки сигналів – 2 посади,

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення в газеті.

Обов'язкові документи, які подаються на конкурс:

заява на ім'я ректора про допуск до участі в конкурсі, документи про освіту, науковий ступінь, вчене звання, список наукових праць, винаходів, науково-методичних публікацій.

ДОКУМЕНТИ ПОДАВАТИ ЗА АДРЕСОЮ:

61070, м. Харків, вул. Чкалова, 17, «ХАІ», відділ кадрів університету, тел. 788-44-60

ЛІТНЯ КАЗКА НА ОДЕЩИНІ

У червні цього року табір з 20 дітей ХАІ мав змогу відпочити в Сергіївці – морському курорті, розташованому за 80 км на південь від Одеси. Путівка, яка була надана профкомом ХАІ, передбачала залізничний проїзд до Одеси, трансфер до дитячого табору «Сонячний берег», проживання на 21 день із п'ятиразовим харчуванням, користування інфраструктурою табору й пляжем, щоденний катер на пляж, послуги вожатих, спортивні й розважальні програми в таборі, екскурсію до знаменитої фортеці міста Білгород-Дністровський, медичне обслуговування і страхівку.

Сергіївка розташована на березі лиману, який відокремлюється від Чорного моря великий піщаною косою з морським пляжем, тому дітей доправляють на пляж на катерах через лиман. У розпорядженні табору власне місце для купання з

облаштованим пляжем та інструкторами з плавання, які суворо стежать за дотриманням правил поведінки у воді. Варто подякувати уважному медичному персоналу, які лікували горлечка, носики, подряпини й допомогли нашим дітям добре акліматизуватися.

Щовечора в таборі влаштовували конкурсні й розважальні програми в залі для дискотеки, протягом дня проводилися

спортивні змагання. Наші учасники посіли призові місця в таких конкурсах, як «Міні-містер Сонячний берег», конкурсі пародій, «Танцювальному марафоні», «Фігури на піску» й багатьох інших. На святі Івана Купала брали участь у створенні та спаленні опудала, дівчинки плели вінки й запускали їх у лиман, а потім усі стрибали через багаття. Проживали ми в п'ятиповерховому корпусі в 2-х і 4-х місцевих кімнатах зі зручностями: санвузол, душ, тепла й холодна вода. Щодня видавалася питна бутільована вода. У день від'їзду кожному видали «сухий пайок» і питну воду на зворотню дорогу. Так що доїхали всі ситі й засмагли!

Дякуємо профкому за таку можливість відпочити нашим дітям і сподіваємося, що наступного року ще більше дітлахів зможуть відвідати чудові пляжі Одещини!

Ірина Бабак,

доцент кафедри інформаційних технологій і проектування ЛА

ОЗДОРОВЛЕННЯ – 2016

Традиційно наші співробітники відпочивають на базі відпочинку «Пролісок». У цьому році там оздоровлювалися 102 співробітники ХАІ й членів їхніх сімей.

Дитячі оздоровчі табори:

«Бермінводи» – 8 дітей;

«Сонячний берег», Одеська обл. – 15 дітей.

На жаль, фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності вже два роки не фінансує санаторно-курортне лікування. Тому на засіданні профкому було прийнято рішення надавати співробітникам та їхнім дітям до 18 років одноразову профспілкову виплату на оздоровлення в санаторіях і на баз

відпочинку України за наявності підтверджувальних документів із розрахунку 70 грн на день для членів профспілки й 70 грн на день для їхніх дітей у віці до 18 років, але разом не більше 1900 грн (у санаторії не більш ніж на 21 день, на базі відпочинку не більш ніж 14 днів). Цією пропозицією вже скористалися 16 співробітників.

Профспілковий комітет співробітників ХАІ висловлює особливу вдячність за допомогу в організації оздоровлення дітей Валентині Анатоліївні Кобзаренко, зав лабораторії каф. 406; Ілоні Вадимівні Філатовій, провідному інженеру каф. 406; Ірині Миколаївні Бабак, доценту каф. 105.

Профком співробітників ХАІ

РЕЄСТРАЦІЙНЕ СВИДОЦТВО

ХК № 170 від 06.04.1994

(057) 788 47 38 gazeta@khai.edu

Номер підготовлено і зверстано в редакції газети «За Авіакадри»

вул. Чкалова, 17, м. Харків, Україна, 61070

ЗАСНОВНИК

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»
Номер віддруковано в друкарні «FartDruk»
(050) 85 200 30, (067) 832 41 14; вул. Каштанова, 14, м. Харків.
Тираж - 1000. Газета розповсюджується безкоштовно

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ

Марія Мазорчук,

Вікторія Харченко

Олена Мицко, Олена Медведь